Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

2. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No. ______________________

(In words)

Test Booklet No.

J—3708

PAPER—III

GUJARATI

Time : 2½ hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **26**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answers to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Test Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the Test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc. is prohibited.**
10. **There is NO negative marking.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुये रिक्त स्थान पर ही लिखिये।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ / प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले ले। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
8. **केवल नीले / काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**
10. **गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।**

GUJARATI

ગુજરાતી

PAPER—III

પ્રશ્નપત્ર—III

NOTE: **This paper is of two hundred (200) marks containing four (4) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.**

સૂચના : આ પ્રશ્નપત્ર બસો (200) ગુણનું છે અને એમાં ચાર (4) વિભાગો છે. આ વિભાગોના પ્રશ્નોના ઉત્તર વિદ્યાર્થિઓએ એમાં આપેલી સૂચનાઓ અનુસાર આપવા.

SECTION - I
વિભાગ - I

Note : This section contains five (5) questions based on the following poetry. Each question should be answered in about thirty (30) words and each carries five (5) marks. **(5x5=25 marks)**

સૂચના : આ વિભાગમાં પૂછેલા પાંચ (5) પ્રશ્નો નીચે આપેલા કાવ્ય પર આધારિત છે. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ત્રીસ (30) શબ્દોમાં આપવો અને દરેક પ્રશ્નના ગુણ પાંચ (5) છે.

(5x5=25 ગુણ)

જીરણ થઈને ભીંતે ઝૂકી ઊભો હજી ખાટ આ,
રજની નમતાં જે ઢાળીને પિતાજી પુરાણની
જીવનબળને દેતી કે'તા કયા રસની ભરી,
પુર ઘરસમું હેતે મ્હોર્યું હતું પરસાળમાં.

મુખ મરકતું માનું જેના સ્વરે ઘર ગુંજતું
નિતનિત વલોણાંના એ'ના અમી ધરતી હતી,
સુરભિ હતી જ્યાં સૌની વાંછા સદા ફળતી હતી
અવ અહીં ઝુલે ખાલી સીકું, વિના દધિ ઝૂરતું.

અહીં ઉપરની મેડી જોને કશી વલખી રહી!
પ્રિય! ઉછળતાં બે હૈયાંનો થયો અહીં સંગમ,
અહીં પૂનમની રાતે મોજે ચડયાં ભરતી સમ
ગગન ઝીલતી જાળી જાળાં થકી અવ આંધળી.

ગિરિસર સમું હંસોનો જે કલધ્વનિ રેલતું,
તમરું પણ ત્યાં આજે મૂંગી વ્યથાથી ન બોલતું.

1. આ કાવ્યનું વિષયવસ્તુ સમજાવો.

2. આ કાવ્યનો પ્રકાર કયો છે? આ કાવ્ય કયા છંદમાં લખાયેલું છે? એ છંદની ઉપકારકતા ચીંધી બતાવશો?

3. આ કાવ્યમાં કઈ કઈ વ્યક્તિઓને કયા કયા વિશેષ સંદર્ભ સાથે યાદ કરવામાં આવી છે?

4. કાવ્યને અંતે કવિ વ્યથાની વાત શા માટે કરે છે?

5. કાવ્યને ઉચિત શીર્ષક આપો. તમે આપેલા શીર્ષક પાછળ રહેલાં બે-ત્રણ કારણો જાણાવશો?

SECTION - II

વિભાગ - II

Note : This section contains fifteen (15) questions each to be answered in about thirty (30) words. Each question carries five (5) marks.

(5x15=75 marks)

સૂચના : આ વિભાગમાં પંદર (15) પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર ત્રીસ (30) શબ્દોમાં આપવો. દરેક પ્રશ્નના ગુણ પાંચ (5) છે. **(5x15=75 ગુણ)**

6. રસ પ્રતીતિનાં વિઘ્નો જણાવો.

7. કવિ અને કવિતા સામે પ્લેટોને કયા કયા વાંધાઓ હતા?

8. નવલરામ પંડયાને મતે આદર્શ વિવેચકનાં લક્ષણો કયા કયા હતાં?

9. કૌતુકવાદ (રોમેન્ટિસિઝમ)નાં વલણો દર્શાવો.

10. ‘હજાર ચુરાશીર મા’ (મહાશ્વેતા દેવી) નવલકથાની કેન્દ્રવર્તી સમસ્યા દર્શાવો.

11. ‘મહાભારત’ માંથી પ્રગટતો ધ્વનિ/જીવન સંદેશ વર્ણાવો.

12. માનવજાતની કસોટી કરનારાં ક્યા ક્યા વાનાં (બાબતો) ‘માનવીની ભવાઈ’ માં લેખકે આલેખ્યા છે?

13. 'મેઘદૂત' (કાલિદાસ) ને ઉત્તમ કાવ્ય બનાવનારાં તત્ત્વો દર્શાવો.

14. કઈ વિશેષતાઓને લીધે 'અંગત' (રામજી પટેલ) નાં કાવ્યો જુદાં તરી આવે છે?

15. 'દ્વિરફે' ની વાર્તા 'મુકુન્દરાય'ના અંત વિશે તમારો પ્રતિભાવ જણાવો.

16. 'ધ આઊટ સાઈડર' નો નાયક જુદો જ માણસ કેમ લાગે છે?

17. ‘એકાંકી’ સાહિત્ય સ્વરૂપની મુખ્ય લાક્ષણિકતા દર્શાવો.

18. ‘લોકસાહિત્ય’ના સંપાદનની ત્રણેક સમસ્યાઓ કહો.

19. સુરતી બોલી અને પટ્ટણી બોલીની બબ્બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

20. 'તુલનાત્મક સાહિત્ય'ની વ્યાખ્યા કરો.

SECTION - III
વિભાગ - III

Note : This section contains five (5) questions from each of the electives / specialisations. The candidate has to choose only one elective / specialisation and answer all the five questions from it. Each question carries twelve (12) marks and is to be answered in about two hundred (200) words.

(12x5=60 marks)

સૂચના : આ વિભાગમાં પાંચ (5) પ્રશ્નો દરેક વિકલ્પમાંથી આપવામાં આવ્યા છે. વિદ્યાર્થીઓએ કોઈ પણ એક વિકલ્પ પસંદ કરીને તેમાં પૂછવામાં આવેલા પાંચેપાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપવા. દરેક પ્રશ્નના ગુણ બાર (12) છે અને દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે બસો (200) શબ્દોમાં આપવો.

(12x5=60 ગુણ)

વિકલ્પ - 1

21. ધ્વનિની વ્યાખ્યા સમજાવી તેના ત્રણ પ્રકારોનો સદૃષ્ટાંત પરિચય કરાવો.

22. સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રને આધારે કાવ્યનાં પ્રયોજનો વર્ણવો.

23. લોન્જાઈનસે વર્ણાવેલા ઉદાત્તતાના સ્ત્રોત સદૃષ્ટાન્ત સમજાવો.

24. પ્રતીકવાદનાં મુખ્ય ગૃહીતોનું વિવરણ કરો.

25. સુરેશ જોષીના નવલકથા વિશેના વિચારોની સમીક્ષા કરો.

અથવા

વિકલ્પ - 2

21. રામના જીવનકાળમાં આવેલા વિવિધ સંઘર્ષોનું, 'રામાયણ'ને આધારે વર્ણન કરો.

22. 'છંદોલય'નાં નગરકાવ્યોની સમીક્ષા કરો.

23. 'સૉનેટ'નું કાવ્ય સ્વરૂપ સમજાવો.

24. 'વેઈટીંગ ફોર ગોદો' નાટકનું કથ્ય અને તેમાંથી પ્રગટતા મુખ્ય સંકેતો વર્ણવો.

25. ગુજરાતી ભાષા-વિકાસના તબક્કાઓ સમજાવો.

અથવા

વિકલ્પ - 3

21. 'નવ્ય વિવેચન'નાં ગૃહીતોની સમીક્ષા કરો.

22. 'હયવદન' નાટકમાં નારી મનની અપેક્ષાઓમાંથી જન્મતો સંઘર્ષ કેન્દ્રસ્થાને છે : સદૃષ્ટાંન્ત સમજાવો.

23. લોકસાહિત્યના સંશોધક અને સંપાદક તરીકે ઝવેરચંદ મેઘાણી નું પ્રદાન આલેખો.

24. તુલનાત્મક સાહિત્યના અધ્યયનમાં સાદૃશ્ય, પ્રભાવ અને અનુવાદનું મહત્વ દર્શાવો.

25. 'કામિની' અથવા 'આંગળિયાત' કૃતિની નવલકથા તરીકેની વિશેષતાઓ વર્ણવો.

અથવા

વિકલ્પ - 4

21. સંરચનાવાદનાં મહત્વનાં ઘટકો જણાવો.

22. 'કાવ્યતત્ત્વ વિચાર' વિશે પ્રમોદકુમાર પટેલની વિચારણા દર્શાવો.

23. લોકગીતની વ્યાખ્યા સમજાવી એના પ્રકારો જણાવો.

24. શિષ્ટ માન્ય ગુજરાતી અને બોલી વચ્ચેની તફાવત સ્પષ્ટ કરો

25. 'સાપના ભારા' નાં એકાંકીઓની વિલક્ષણતાઓ વર્ણવો.

અથવા

વિકલ્પ - 5

21. વક્રોક્તિના પ્રકારોનો સદૃટાંત પરિચય કરાવો.

22. 'નળાખ્યાન' (પ્રેમાનંદકૃત)માં હાસ્ય નિરુપણ.

23. 'ક્યાં?' ની ગીત સૃષ્ટિના વિશેષો વર્ણવો.

24. લલિત નિબંધ (અંગત નિબંધ)નું સ્વરૂપ સમજાવો.

25. 'અ ડોલ્સ હાઉસ' માં નોરાનું પાત્ર.

SECTION - IV

વિભાગ - IV

Note : This section consists of one essay type question of forty (40) marks to be answered in about one thousand (1000) words on any of the following topics. This question carries 40 marks.

(40x1=40 marks)

સૂચના : આ વિભાગમાં (40) ગુણવાળો એક નિબંધ પ્રકારનો પ્રશ્ન છે, નીચે આપેલા કોઇ પણ એક વિશે આશરે એક હજાર (1000) શબ્દોમાં ઉત્તર આપો.

(40x1=40 ગુણ)

26. ગાંધીયુગની કવિતાનાં લક્ષણો સ્પષ્ટ કરી, સુન્દરમ્‌ની કવિતાની સદૃષ્ટાંત સમીક્ષા કરો.

અથવા

આધુનિક ગુજરાતી કવિતાની લાક્ષણિકતાઓ સદૃષ્ટાન્ત વર્ણવો.

અથવા

આધુનિક વિજાણુ માધ્યમોના સંદર્ભે સાહિત્યની વિશિષ્ટતાઓ સ્પષ્ટ કરો.

FOR OFFICE USE ONLY							
Marks Obtained							
Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1		26		51		76	
2		27		52		77	
3		28		53		78	
4		29		54		79	
5		30		55		80	
6		31		56		81	
7		32		57		82	
8		33		58		83	
9		34		59		84	
10		35		60		85	
11		36		61		86	
12		37		62		87	
13		38		63		88	
14		39		64		89	
15		40		65		90	
16		41		66		91	
17		42		67		92	
18		43		68		93	
19		44		69		94	
20		45		70		95	
21		46		71		96	
22		47		72		97	
23		48		73		98	
24		49		74		99	
25		50		75		100	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....